

Sidonnaisuusilmoitukset

Tarkastuslautakunta 28.08.2025 § 93
844/00.03.02/2024

Valmistelija sisäinen tarkastaja Mia Försti

Kuntalain 84 §:ssä säännellään kunnan luottamushenkilön ja viranhaltijan sidonnaisuuksien ilmoittamisesta.

Kuntalain mukaisesti sidonnaisuusilmoitus tehdään tarkastuslautakunnalle, joka valvoo ilmoitusvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi. Kunnan on pidettävä sidonnaisuuksista rekisteriä yleisessä tietoverkossa, jollei salassapidosta muuta johdu.

Kuntalain 84 §:n 2 momentin mukaan luottamushenkilön ja viranhaltijan on tehtävä sidonnaisuusilmoitus johtotehtävistään sekä luottamustoimistaan elinkeinotoimintaa harjoittavissa yrityksissä ja muissa yhteisöissä, merkittävästä varallisuudestaan sekä muistakin sidonnaisuuksista, joilla voi olla merkitystä luottamus- ja virkatehtävien hoitamisessa.

Velvollisuus ilmoittaa sidonnaisuuksista koskee kunnanhallituksen ja maankäyttö- ja rakennuslaissa tarkoitettuja tehtäviä hoitavan toimielimen jäseniä ja varajäseniä, valtuuston ja lautakuntien puheenjohtajia ja varapuheenjohtajia, kunnanjohtajaa sekä kunnanhallituksen ja lautakuntien esittelijöitä. Ilmoitusvelvollisuus koskee vain tehtäviä, omistuksia tai jäsenyyksiä, joita asianomaisella luottamushenkilöllä tai viranhaltijalla itsellään on. Ilmoitus on tehtävä kahden kuukauden kuluessa siitä, kun henkilö on tehtäväänsä valittu. Ilmoitusvelvollinen on itse vastuussa sidonnaisuusilmoituksen tekemisestä, lisäksi henkilöllä itsellään on velvollisuus ilmoittaa muutoksista sekä korjata virheelliset tiedot sidonnaisuuksissa.

Elinkeinotoiminnalla tarkoitetaan liike- ja ammattitoimintaa, yrityksen tai muun yhteisön johtotehtävillä ainakin toimitusjohtajan ja varatoimitusjohtajan tehtäviä. Luottamustoimilla tarkoitetaan toimielimen jäsenyyttä eli esimerkiksi yrityksen hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenyyttä. Merkittävällä varallisuudella tarkoitetaan esimerkiksi merkittäviä kiinteistöjen, yritysten osakkeiden tai asunto-osakeyhtiöiden osakkeiden omistuksia. Tulkintaohjeena on varallisuuden liittyminen elinkeinotoimintaan tai sijoitustoimintaan, myös merkittävä velka, takaus tai vakuus, jos ne liittyvät elinkeinotoimintaan. Muilla sidonnaisuuksilla tarkoitetaan toimintaa esimerkiksi yhdistyksissä ja muissa yhteisöissä.

Sidonnaisuuksien ilmoittamista koskevan sääntelyn tarkoituksena on päätöksenteon avoimuuden ja läpinäkyvyyden edistäminen ja sillä pyritään turvaamaan kuntalaisten luottamusta hallinnon riippumattomuuteen ja puolueettomuuteen.

Sidonnaisuusilmoitus ei poista velvollisuutta ilmoittaa esteellisyydestä kunnallisessa päätöksenteossa. Esteellisyydet ratkaistaan tapauskohtaisesti kuntalain ja hallintolain säädösten sekä kaupungin hallintosäännön mukaisesti.

Viranhaltijoiden on lisäksi ilmoitettava kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 18 §:n nojalla sivutoimistaan.

Ilmoitusvelvollisia ovat toimieliminä siis Kaupunginhallitus jaostoihin, Kaupunkirakennelautakunta ja Rakennus- ja ympäristölautakunta kokonaisuudessaan eli jäsenet ja myös varajäsenet. Muista lautakunnista ja niiden jaostoista ilmoitusvelvollisia ovat niiden puheenjohtajistot, tarkoittaen myös keskusvaalilautakunnan, tarkastuslautakunnan sekä valtuuston puheenjohtajistoa. Viranhaltijoista ilmoitusvelvollisia ovat kaupunginjohtaja sekä kaupunginhallituksen ja lautakuntien (+jaostojen) esittelijät.

Sidonnaisuusilmoituksiin saattaa poikkeustapauksissa sisältyä salassa pidettävää tietoa, jota ei julkaista yleisessä tietoverkossa. Tarkastuslautakunnan tehtävä on valvoa, että ilmoitukset sisältävät ainoastaan lain edellyttämiä tietoja. Ilmoitukset, joihin sisältyy salassa pidettävää tietoa käsitellään valtuustossa suljetussa kokouksessa.

Kun luottamustoimi tai tehtävä on päättynyt rekisteristä ja tietoverkosta poistetaan kyseisen henkilön tiedot.

Sidonnaisuustietojen keräämiseen on käytössä vahvaa tunnistautumista käyttävä Sidonnaisuudet.fi-verkkopalvelu, jonka kautta ilmoitusvelvolliset käyvät itse antamassa sidonnaisuustietonsa. Tarkastuslautakunnalla on velvollisuus tarkastaa sidonnaisuusilmoitukset sekä sidonnaisuuksiin tehdyt muutokset ja täydennykset. Uudet ilmoitukset, muutokset ja täydennykset on päivitettävä julkaistuun rekisteriin ilman viivytystä. Päivityksen hoitaa kaupungin sisäinen tarkastaja.

Tarkastuslautakunnalle annettiin tieto sidonnaisuusilmoitusten tilanteesta ja jaettiin kokouksen oheismateriaalina lista tehdyistä sidonnaisuusilmoituksista. Ilmoituksia oli saapunut 55 kpl ja kesken oli vielä 29 kpl. Sidonnaisuusilmoitusten tuli olla täytettynä 31.7.2025 mennessä, mutta koska esim. kaikki varajäsenet eivät olleet vielä tuolloin saaneet tunnuksia kaupungin sähköpostiin, jonne pyyntö sidonnaisuuksien ilmoittamisesta on tullut, jatkettiin ilmoittamisaikaa syyskuun alkuun 2025. Seuraavassa kokouksessa loputkin sidonnaisuusilmoitukset tarkastetaan ja toimitetaan tämän jälkeen edelleen kaupunginvaltuustolle tiedoksi.

Puheenjohtaja

Tarkastuslautakunta merkitsee tiedoksi sidonnaisuusilmoitusten tilanteen.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.